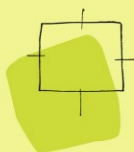

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Herinrichting N354 - traject Tsienzerbuorren - De Dille

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Herinrichting N354 - traject Tsienzerbuorren - De Dille

5 september 2018

Projectnummer 550.11.68.00.00

Ruimte voor de leefomgeving

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	4
1.3	Planologische inpassing	4
1.4	Procedurele aspecten	4
1.5	Inhoudsvereisten aanmeldnotitie	5
2	Kenmerken van het project	6
3	Plaats van het project	8
4	Kenmerken van het potentiële effect	9
4.1	Bodem	9
4.2	Water	9
4.3	Verkeer	10
4.4	Geluid	10
4.5	Luchtkwaliteit	11
4.6	Ecologie	11
4.7	Externe veiligheid	13
4.8	Cultuurhistorie	13
4.9	Archeologie	13
4.10	Licht	14
5	Conclusie	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provinciale weg N354 tussen de aansluiting met de A32 en Sneek is een drukke 80 km/uur-weg in Fryslân. Gemiddeld rijden er 11.000 voertuigen per dag overheen. Tijdens de drukte is het lastig om de weg op te rijden of over te steken. Helaas gebeuren er vaak ongelukken. De provincie wil de weg graag veiliger maken en tegelijkertijd rekening houden met de doorstroom van het verkeer.

Om het zicht en veiligheid op de kruisingen naar Easterwierrum en Reard te verbeteren zijn diverse mogelijkheden onderzocht. Op beide kruisingen wordt een ovonde aangelegd, een ovale rotonde. Het geldende bestemmingsplan biedt geen planologisch-juridisch kader voor de gewenste aanpassingen van de N354 en moet daarom worden herzien.

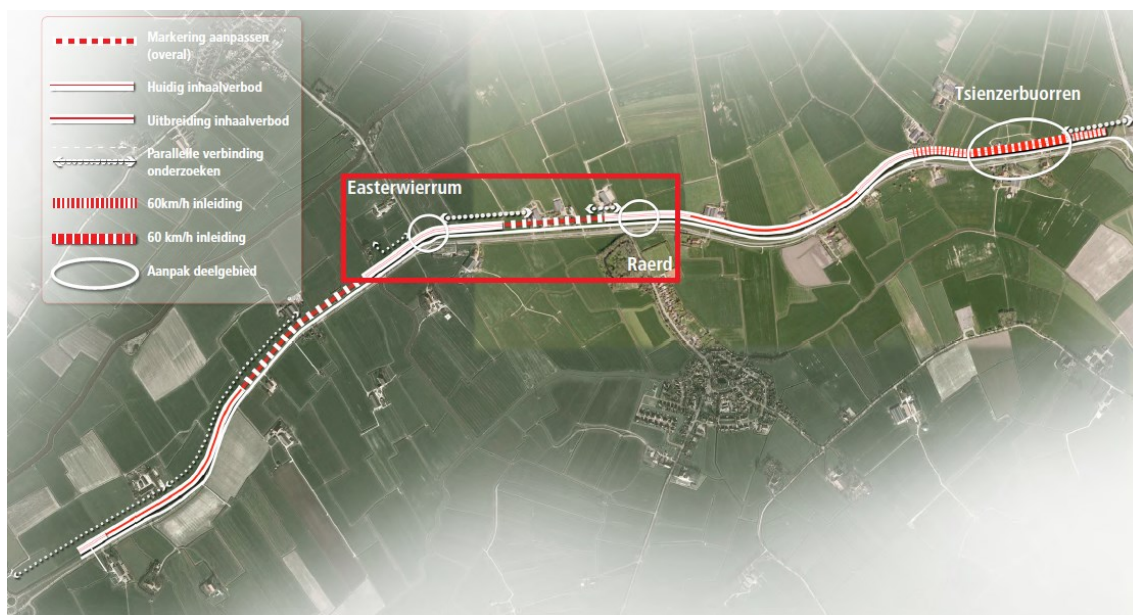
De activiteit die mogelijk wordt gemaakt, valt onder onderdeel D 1.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Onderdeel D 1.2 betreft: 'de wijziging of uitbreiding van een weg bestaande uit vier of meer rijstroken, of verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een, autosnelweg of autoweg'.

De drempelwaarde van de betreffende categorie wordt niet overschreden (tracélengte van 5 kilometer of meer). Het plan heeft namelijk een lengte van circa één kilometer. Dit betekent dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling zal blijken of niet alsnog een m.e.r.-procedure op grond van het Besluit m.e.r. moet worden doorlopen. In het navolgende is de vormvrije m.e.r.-beoordeling behandeld.

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) is gewijzigd. De wijziging is het gevolg van de implementatie van Richtlijn 2014/52/EU die ziet op het wijzigen van Richtlijn 2011/92/EU. Dit is de richtlijn die ziet op projecten (kolom 4). De wijzigingsrichtlijn is voor het overgrote deel geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. Het gewijzigde Besluit m.e.r. is (op één onderdeel na) in werking getreden op 7 juli 2017, maar geldt vanaf 16 mei 2017 voor alle lopende vergunningaanvragen en bestemmingsplannen waarover nog geen besluit is genomen.

Eén van de belangrijkste gevolgen van de wijziging van het Besluit m.e.r. is dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden aangevraagd door middel van een aanmeldnotitie. Dit is geregeld in artikel 2 lid 5 Besluit m.e.r.

Deze aanmeldnotitie beschrijft de gevolgen van de voorgenomen activiteit (gedeeltelijke verlegging bestaande weg) voor het milieu en geeft een conclusie omtrent de noodzaak tot een m.e.r.-procedure. Aan de hand van deze informatie kan het bevoegd gezag een beslissing nemen of voor de voorgenomen activiteit een MER dient te worden opgesteld.

Figuur 1.1. Maatregelen N354 met plangebied (rode rechthoek) (bron: Sweco)

1.2 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De provincie Fryslân is initiatiefnemer voor het plan:

Tweebaksmarkt 52
8911 KZ Leeuwarden

Het bevoegd gezag is de gemeente Súdwest-Fryslân.

1.3 Planologische inpassing

De voorgenomen ontwikkeling maakt onderdeel uit van het volgende ruimtelijke plan:

- bestemmingsplan Buitengebied 2008 van de voormalige gemeente Boarnsterhim (vastgesteld 22 december 2010)

De bestaande wegen in het plangebied hebben in het bestemmingsplan Buitengebied 2008 een verkeersbestemming. De ovondes zijn geprojecteerd op gronden die deels een agrarische bestemming hebben. Aanleg van de ovondes binnen die agrarische bestemming is niet mogelijk. Voor de herinrichting wordt daarom een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

1.4 Procedurele aspecten

Voor de m.e.r.-beoordelingsprocedure gelden de volgende stappen:

1. Het bevoegd gezag moet beoordelen of voor de activiteit een milieueffectrapportage moet worden gemaakt. Hierop moet binnen zes weken nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft verstrekt, worden beslist door het bevoegd gezag.
2. Van deze beslissing wordt binnen dezelfde termijn mededeling gedaan bij de aanvrager. De beslissing die wordt genomen, moet worden gebaseerd op de informatie die is verstrekt in de aanmeldnotitie.
3. Daarnaast houdt het bevoegd gezag bij de beslissing rekening met de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn en andere beoordelingen van gevolgen voor het milieu. Dit moet ook terugkomen in de motivering van de beslissing (zie artikel 7.17 derde en vierde lid Wm).
4. Het beoordelingsbesluit dient als bijlage bij het uiteindelijk te nemen besluit – het bestemmingsplan – te worden opgenomen.
5. Tenslotte wordt het beoordelingsbesluit door de initiatiefnemer toegevoegd aan de aanvraag.

1.5 Inhoudsvereisten aanmeldnotitie

Doel van een aanmeldnotitie ten behoeve van de (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is om op objectieve wijze informatie over mogelijk relevante milieugevolgen van de voorgenomen activiteit te verzamelen. Met deze informatie kan het bevoegd gezag een oordeel geven over de noodzaak van het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Een m.e.r.-beoordeling betekent dat er géén MER wordt opgesteld, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Het uitgangspunt is dus: 'Nee, tenzij....'

De 'belangrijke nadelige gevolgen' moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van bijlage III van de Europese Richtlijn Milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). Bijlage III noemt drie hoofdthema's:

- de kenmerken van de activiteit (waaronder omvang, verontreiniging, hinder en risico van ongevallen);
- de plaats van de activiteit (in relatie tot de kwetsbaarheid van het milieu);
- de kenmerken van het potentiële effect (waaronder het bereik, de orde van grootte en waarschijnlijkheid van het effect).

2 Kenmerken van het project

Conform bijlage III van de EU-richtlijn dient in het bijzonder in overweging te worden genomen:

- de omvang van het project;
- eventuele cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- het risico van zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering;
- risico's voor de menselijke gezondheid.

Omvang van het project

Het plangebied betreft globaal de aansluiting Slotsdyk - N354 bij Raerd tot de aansluiting De Dille - N354 bij Easterwierrum. De ovondes worden aangelegd ter vervanging van de bestaande aansluitingen. In figuur 2.1 is de toekomstige situatie op de bestaande wegen geprojecteerd.

Cumulatie

Binnen het effectgebied zijn geen andere activiteiten bekend of te verwachten waardoor cumulatie van negatieve effecten zal optreden. In de omgeving van het plangebied zijn geen ontwikkelingen gepland die tot cumulerende effecten kunnen leiden.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Er is geen sprake van gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Mogelijk wordt zand van elders aangevoerd ten behoeve van grondverbetering.

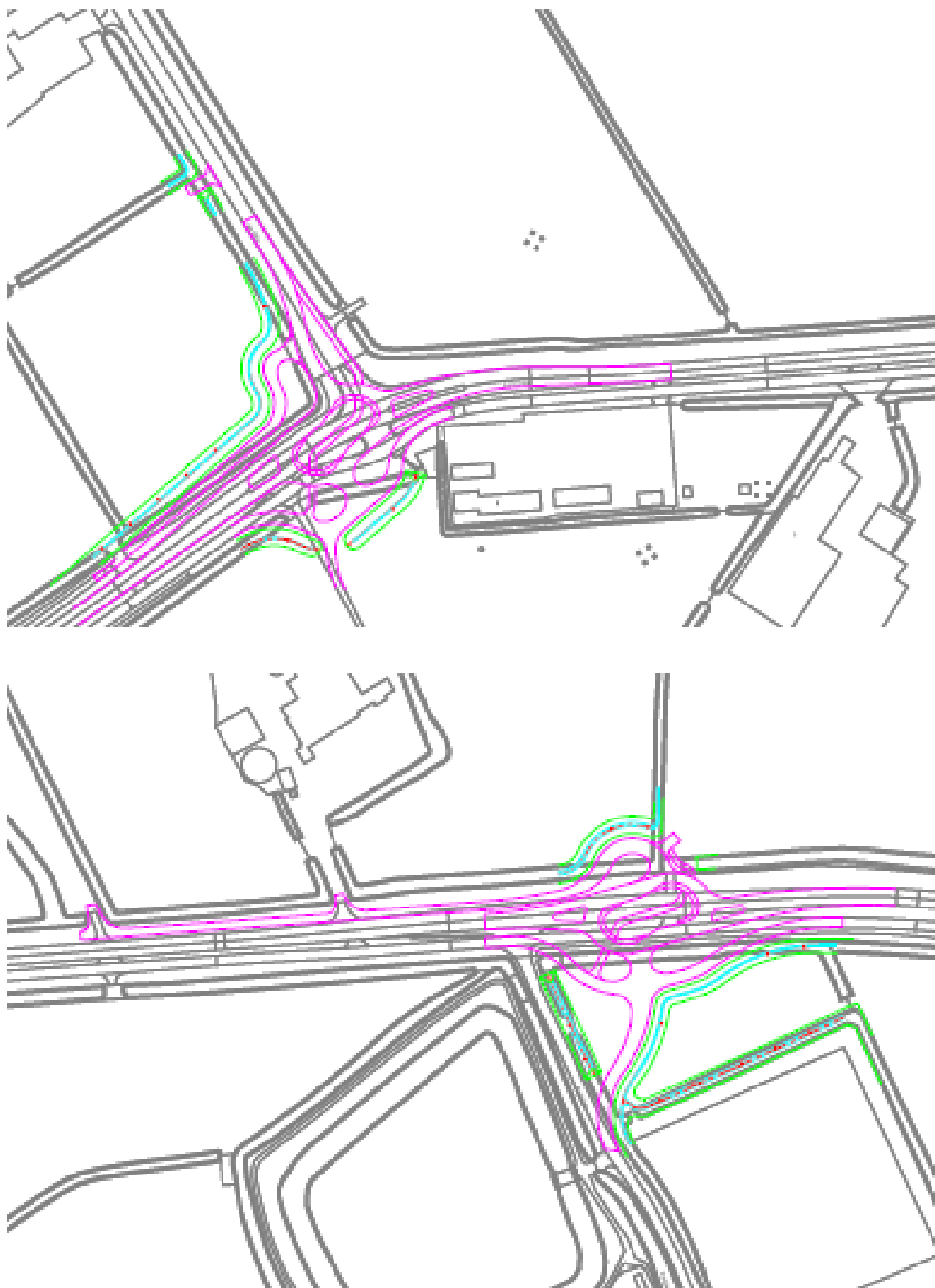
Overige aspecten

De overige aspecten genoemd onder de laatste aandachtsstreepjes zijn niet relevant in het kader van deze beoordeling in relatie tot de ingreep. Dit geldt niet voor de aspecten verontreiniging en hinder.

Wat betreft verontreiniging kan na realisatie van het transferium sprake zijn van verontreiniging van afstromend hemelwater. Hoe met dit aspect wordt omgegaan wordt beschreven bij Kenmerken van het potentiële effect.

Wat betreft hinder kan er tijdens de aanleg van de ovondes sprake zijn van hinder als gevolg van de werkzaamheden. De hinder waarvan sprake kan zijn op de omgeving betreft met name geluid. De werkzaamheden zelf en de toename van werk- en vrachtverkeer naar het plangebied kunnen voor geluidhinder zorgen.

Ook kan er sprake zijn van hinder in de vorm van verstoring van natuurwaarden door bijvoorbeeld stikstof, geluid en licht. Deze aspecten komen kort aan de orde bij Kenmerken van het potentiële effect.

Figuur 2.1. Toekomstige situatie ovonde Easterwierrum (boven) en Reard (onder)

3 Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de gevoelige gebieden, in dit geval Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natura 2000 en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Het bestaande grondgebruik en gevoelige gebieden

De gronden waarop ovondes zijn geprojecteerd, zijn in gebruik als onbebouwde agrarische grond. Er treedt met het project een wijziging op in het bestaande grondgebruik. De ingreep vindt niet plaats in een specifiek gevoelig gebied.

Het genoemde onder het tweede aandachtsstreepje is in dit geval niet aan de orde. Er worden geen natuurlijke hulpbronnen verwijderd.

Wel dient onderzocht te worden of de activiteit effecten heeft op de gevoelige gebieden (NNN, Natura 2000), archeologie en landschap. Hier wordt nader op ingegaan onder Kenmerken van het potentiële effect.

4 Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële effecten van het project wordt voor zover relevant gekeken naar:

- de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden);
- de aard van het effect;
- het grensoverschrijdend karakter van het effect;
- de intensiteit en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
- de cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten;
- de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

De mogelijke milieueffecten worden indien aan de orde aan de hand van de verschillende relevante thema's beschreven. Voor de voorliggende m.e.r.-beoordeling zijn autonome ontwikkelingen niet bekend. De referentiesituatie is dan ook overeenkomstig de bestaande situatie.

Vanwege de aard van de ingreep wordt nader aandacht besteed aan de potentiële (milieu)effecten die kunnen optreden op bodem, water, verkeer, geluid, luchtkwaliteit, ecologie, cultuurhistorie, archeologie en licht.

4.1 Bodem

Het nationale bodembeleid is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb). Het doel van de Wet bodembescherming is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging ontstaan. Het beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie.

In verband met het project is op relevante locaties verkennend door WMR bodemonderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt de beoordeelde onderzoekslocaties niet geheel vrij zijn van verontreinigingen. Op één locatie dient op grond van formele argumenten aanvullend onderzoek uit te wijzen of de situatie aanvaardbaar is. Er is geen indicatie gevonden voor belangrijke bodemverontreiniging. De gemeten gehalten en concentraties elders geven geen aanleiding voor een aanvullend onderzoek en vormen vanuit milieuhygiënisch oogpunt geen belemmering voor de voorgenomen werkzaamheden.

Op basis van het uitgevoerde bodemonderzoek kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van milieugevolgen van een zodanige (verwachte) omvang dat er aanleiding bestaat om die in het kader van een uitgebreide m.e.r.-procedure nader te onderzoeken.

4.2 Water

De voorgenomen activiteit kan effecten op de waterhuishoudkundige situatie hebben.

Via de Digitale Watertoets (d.d. 9 april 2018) is Wetterskip Fryslân van de ontwikkeling op de hoogte gebracht. Uit de Watertoets kwamen een aantal aandachtspunten naar voren, zoals de aanwezigheid van regionale en lokale keringen, van hoofdwaters en van rioolwaterpersleidingen.

Door het project neemt de hoeveelheid verharding in het gebied toe. Voor het plan worden watergangen aan weerszijden van het bestaande tracé gedempt. Deze worden vervangen door nieuwe watergangen aangrenzend aan de aan te leggen ovondes. Deze sloten worden zodanig ruim aangelegd dat hiermee de toename aan verharding gecompenseerd wordt.

Op de voorgenoemde wijze worden belangrijke negatieve milieugevolgen op de waterhuishouding in de omgeving van het projectgebied voorkomen.

4.3 Verkeer

Op het gebied van verkeer en vervoer is er geen specifieke wetgeving die relevant is. Wel wordt in het kader van het bestemmingsplan onderbouwd dat het verkeer dat de activiteit genereert, kan worden afgewikkeld. Ook kan het aspect verkeersveiligheid relevant zijn.

Om het zicht en veiligheid op de kruisingen naar Easterwierrum en Reard te verbeteren worden de twee ovondes aangelegd. De voorrang op een ovonde is duidelijker dan op een kruising, aangezien het verkeer op de ovonde voorrang heeft. Op een ovonde kan alleen rechtsaf worden geslagen, waardoor er geen kruisend verkeer is. Hierdoor hoeft er met minder verkeer rekening te worden gehouden. In dit geval is ook gekozen voor de aanleg van ovondes, omdat het ontwerp beter binnen de beschikbare ruimte past dan een rotonde.

De verkeersaantrekkende werking als gevolg van het project is beperkt. De hoeveelheid verkeer leidt niet tot een verminderde doorstroming of verkeersveiligheid op de N354 en aansluitende wegen.

Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.4 Geluid

Om te bepalen of de geluidshindersituatie op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) mogelijk tot consequenties leidt, heeft NAA onderzoek verricht (Akoestisch onderzoek verbetering N354 Tsiengerbuorren - Easterwierrumapril, 2018).

Uit het uitgevoerde geluidsonderzoek blijkt dat de geluidsbelasting op de naar de weg gerichte gevels van de nabij het plangebied aanwezige woningen vanwege het verkeer op de ventweg van de N354, de Slotsdyk en De Dille in alle gevallen licht toeneemt ten gevolge van de gehanteerde verkeersgroei. De invloed van de plaatselijke verschuivingen van de wegen nabij de te realiseren ovondes is beperkt. De toename van de geluidbelasting ten gevolge van de beschouwde wegen is nergens zodanig

dat sprake is van reconstructie in de zin van de Wgh. De Wgh brengt ten aanzien van deze wegen geen verdere verplichtingen voor de wegaanlegger met zich mee. De wegaanlegger is dan ook niet verplicht op grond van de Wgh om maatregelen tegen geluidshinder te nemen.

Er is geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.5 Luchtkwaliteit

In verband met het opstellen van het bestemmingsplan is door NAA getoetst aan de luchtkwaliteitseisen zoals opgenomen in de Wet milieubeheer (Onderzoek luchtkwaliteit verbetering N354 Tsiengerbuorren - Easterwierrum, 2018). Uit de rekenresultaten blijkt dat in de beschouwde zichtjaren overal ruimschoots aan de grenswaarden voor NO₂, PM₁₀ en PM_{2.5} wordt voldaan.

Verder blijkt dat na openstelling van de weg de concentraties en de overschrijdingen afnemen door het schoner worden van het wagenpark. De beschouwde wegreconstructie en -aanleg kan worden gerealiseerd zonder belemmeringen op grond van de Wet milieubeheer.

Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.6 Ecologie

Als gevolg van de voorgenomen activiteit zouden ecologische waarden kunnen worden aangetast.

Er is daarom een quick scan Wet natuurbescherming uitgevoerd (Buro Bakker, Quickscan soorten Wet natuurbescherming Wegvak "Tsiengerbuorren – Raerd – Easterwierum" (N354), 2017). Daarnaast is een berekening stikstofdepositie uitgevoerd (BügelHajema).

Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied Sneekermeer dat is gelegen op een afstand van ruim 5 kilometer ten zuiden van het projectgebied.

Het meest nabijgelegen, voor verzuring gevoelige, Natura 2000-gebied, Alde Feanen, ligt op een afstand van ruim 8 kilometer ten oosten van het projectgebied. Uit de uitgevoerde stikstofberekening blijkt dat er zowel in de aanleg- als gebruiksfase sprake is van een projectbijdrage op dit gebied van 0,00 mol/ha/jaar.

De meest nabij gelegen gebieden uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN) liggen op een afstand van minimaal 5 kilometer van het projectgebied. Het projectgebied heeft geen belangrijke ecologische relatie met de beschermde gebieden.

Soortenbescherming

In en rond het plangebied zijn potentiële broedlocaties aanwezig voor broedvogels. Voor deelgebied 1 (ovonde Raerd) gaat het vooral om soorten die graag in oudere bomen broeden, zoals houtduif, vink en spreeuw. Alle deelgebieden hebben watervoerende elementen binnen de grenzen of vlakbij de grenzen van het plangebied, waarin water- en zangvogels tot broeden zouden kunnen komen. Het gaat zowel om vogels die beschermd zijn in het kader van de Vogelrichtlijn als om vogels die beschermd worden onder het regime van de Habitatrictlijn.

In deelgebied 1 zijn in Park Jongemastate een kolonie roeken en blauwe reigers aanwezig. Roeken hebben jaarrond beschermde nesten en blauwe reigers ook als voldoende alternatieven ontbreken. Tijdens de aanlegfase kan verstoring van broedende vogels optreden, met name tijdens werkzaamheden die veel geluid produceren, zoals het frezen van asfalt. Tijdens de gebruiksfase kan het optreden van negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de verstoringinvloed vanuit de N354 niet zal toenemen ten opzichte van de huidige situatie.

In en rond het plangebied komen verder een aantal nationaal beschermde soorten voor zoals egel en enkele muizensoorten. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage 5 van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrictlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode 1 maart t/m half juli). Bij de broedperiode is rekening gehouden met het gegeven dat roeken en blauwe reigers eerder gaan nestelen dan de meeste andere soorten vogels.

Roeken hebben jaarrond beschermde nesten. Blauwe reigers hebben ook jaarrond beschermde nesten, als er in de omgeving weinig alternatieven beschikbaar zijn. Dat geldt ook voor de omgeving van Raerd. Voor beide soorten is verstoring buiten het broedseizoen daarom ook relevant. Het gebruik van de nesten door deze soorten neemt echter na het broedseizoen sterk af. Een deel van de vogels verlaat de kolonie. Bovendien worden de nesten dan vooral 's avonds en 's nachts gebruikt als slaapplek. Omdat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, is verstoring van vogels op de nesten niet aan de orde, mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt.

Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken of dempen van watergangen in één richting uit te voeren, zodat soorten zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Mits rekening wordt gehouden met bovenstaande voorwaarden zijn er geen belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.7 Externe veiligheid

In of nabij het plangebied liggen geen risicovolle inrichtingen en leidingen. Dit geldt ook voor spoor- en waterwegen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De N354 is volgens het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Súdwest-Fryslân een transportroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Het plan maakt geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk. Ook voorziet het niet in de bouw van nieuwe objecten of het gebruik van bestaande objecten voor minder zelfredzame personen. De herinrichting heeft naar verwachting geen gevolgen voor het groepsrisico.

Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.8 Cultuurhistorie

Als gevolg van de voorgenomen activiteit zouden landschappelijke en cultuurhistorische elementen en waarden kunnen worden aangetast.

Ter plaatse van de aansluiting van de De Dille op de Snitserdyk kruist de voormalige Middelseedijk deze aansluiting. Ter plaatse is de dijk en ook het tracé van de dijk niet meer zichtbaar, waardoor er geen sprake is van een extra aantasting van de herkenbaarheid van de dijk.

Hetzelfde geldt voor de aansluiting bij de Slotsdyk. Ook hier kruist de voormalige Middelseedijk de aansluiting. De Slotsdyk ligt min of meer op de Middelseedijk; ter plaatse van aansluiting op de N354 kruist het tracé van de Middelseedijk de weg en is daar niet langer zichtbaar. Het stateterrein van Jongemastate wordt niet geraakt, waardoor er geen sprake is van een aantasting van waarden.

Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.9 Archeologie

Ten behoeve van de voorgenomen activiteit zal gegraven worden en zal de bodem worden geroerd. Hierdoor zouden archeologische waarden kunnen worden aangetast. Door MUG is daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd (Archeologisch bureau- en booronderzoek voor de aanpassing van de N354 tussen Tsienzerbuorren en Raerd, 2017).

Ovonde Raerd

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de ovonde van Raerd net buiten het terrein van de Jongemastate ligt. Voor de ovonde worden werkzaamheden uitgevoerd ten oosten van de Jongemastate. Bij de ovonde kunnen sporen aanwezig zijn van de terreininrichting die bij de Jongemastate behoren. Daarnaast kunnen sporen van overslibde terpen of vlaknederzettingen worden aangetroffen die uit de periode ijzertijd-nieuwe tijd dateren. Ook wordt een oude geul verwacht.

Tijdens het booronderzoek zijn in twee boringen een dichtgeslibd wiel aangetroffen. Eventuele aan de Jongemastate gerelateerde sporen van terreininrichting zullen vermoedelijk ten westen van de state liggen, op de hogere gronden. In de overige boringen zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van bodemlagen met archeologische potenties.

Ovonde Easterwierum

Uit het bureauonderzoek voor de ovonde van Easterwierum blijkt dat hier in het dekzand mogelijk resten uit de periode steentijd-bronstijd aanwezig kunnen zijn. Voor de periode ijzertijd-middeleeuwen kunnen sporen van vlaknederzettingen en overslibde terpen aanwezig zijn die herkenbaar zijn aan ophogingslagen en vegetatiehorizonten.

Uit het booronderzoek blijkt dat het dekzand intact is maar zó diep ligt dat de voorgenomen ingrepen zeer waarschijnlijk geen bedreiging vormen voor het dekzand. In de afdekkende kleilagen zijn in twee boringen sporen van mogelijke oude bebouwing aanwezig.

Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

4.10 Licht

De verlichting van de ovondes heeft invloed op de omgeving en kan eventueel hinder of verstoring veroorzaken. In de huidige situatie is ter plaatse van de bestaande kruisingen reeds verlichting aanwezig. Het betreft hier hoge lantaarnpalen.

Verlichting in de aanlegfase betreft het gebruik van bouwlampen tijdens de aanleg van de aanleg van de ovondes. In de gebruiksfase worden de ovondes verlicht door lantaarnpalen.

Bij de nieuwe verlichting wordt gebruik gemaakt van gerichte armaturen. Er wordt geen verlichting geplaatst die lichtuitstraling naar boven veroorzaakt. Bij lantaarns wordt gebruik gemaakt van min of meer horizontale armaturen die eveneens nauwelijks lichtuitstraling richting de zijanten veroorzaken.

Er is geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

5 Conclusie

Het project is in zekere zin onomkeerbaar, maar in vergelijking met de drempelwaarde van een project voor de verlegging van een bestaande weg van een relatief geringe omvang. Wanneer er geen 'belangrijke nadelige gevolgen' zijn voor het milieu is het conform de wetgeving en de geldende praktijk niet nodig om een uitgebreide m.e.r.-procedure te doorlopen.

Uit de uitgevoerde analyse van het beschikbaar onderzoek blijkt dat er geen relevante effecten zijn die het doorlopen van de uitgebreide m.e.r.-procedure zinvol maken. Om bovenstaande reden kan van het doorlopen van deze procedure dan ook worden afgezien.

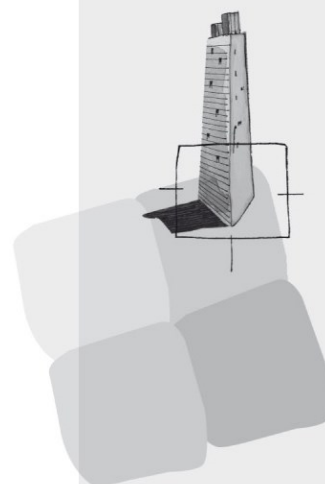
Colofon

Rapport

BügelHajema Adviseurs

Projectnummer

550.11.68.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort